Correctievoorschrift HAVO

2011

tijdvak 1

Fries

Het correctievoorschrift bestaat uit:
1 Regels voor de beoordeling
2 Algemene regels
3 Vakspecifieke regels
4 Beoordelingsmodel
5 Inzenden scores
6 Bronvermeldingen

1 Regels voor de beoordeling

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit v.w.o.-h.a.v.o.-m.a.v.o.-v.b.o.
Voorts heeft het College voor Examens (CvE) op grond van artikel 2 lid 2d van de Wet CvE de Regeling beoordelingsnormen en bijbehorende scores centraal examen vastgesteld.
Voor de beoordeling zijn de volgende passages van de artikelen 36, 41, 41a en 42 van het Eindexamenbesluit van belang:
1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het proces-verbaal van het examen toekomen aan de examinator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinator past de beoordelingsnormen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door het College voor Examens.
2 De directeur doet de van de examinator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal en de regels voor het bepalen van de score onverwijld aan de gecommitteerde toekomen.
3 De gecommitteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past de beoordelingsnormen en de regels voor het bepalen van de score toe die zijn gegeven door het College voor Examens.

Beschikbaar gesteld door Stichting Studiebegeleiding Leiden (SSL).
Voor alle eindexamens, zie www.alleexamens.nl. Voor de perfecte voorbereiding op je eindexamen, zie www.sslleiden.nl.

De gecommitteerde voegt bij het gecorrigeerde werk een verklaring betreffende de verrichte correctie. Deze verklaring wordt mede ondertekend door het bevoegd gezag van de gecommitteerde.

4 De examinator en de gecommitteerde stellen in onderling overleg het aantal scorepunten voor het centraal examen vast.

5 Indien de examinator en de gecommitteerde daarbij niet tot overeenstemming komen, wordt het geschil voorgelegd aan het bevoegd gezag van de gecommitteerde. Dit bevoegd gezag kan hierover in overleg treden met het bevoegd gezag van de examinator. Indien het geschil niet kan worden beslecht, wordt hiervan melding gemaakt aan de inspectie. De inspectie kan een derde onafhankelijke gecommitteerde aanwijzen. De beoordeling van de derde gecommitteerde komt in de plaats van de eerdere beoordelingen.

2 Algemene regels

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen uit de regeling van het College voor Examens van toepassing:

1 De examinator vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.

2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examinator en door de gecommitteerde scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel. Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 zijn niet geoorloofd.

3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:

3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;

3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel;

3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het beoordelingsmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het beoordelingsmodel;

3.4 indien slechts één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;

3.5 indien meer dan één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;

3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg of afleiding of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is aangegeven;

3.7 indien in het beoordelingsmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord of onderdeel van dat antwoord;

Beschikbaar gesteld door Stichting Studiebegeleiding Leiden (SSL).
Voor alle eindexamens, zie www.alleexamens.nl. Voor de perfecte voorbereiding op je eindexamen, zie www.sslleiden.nl.

3.8 indien in het beoordelingsmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, behoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen;
3.9 indien een kandidaat op grond van een algemeen geldende woordbetekenis, zoals bijvoorbeeld vermeld in een woordenboek, een antwoord geeft dat vakinhoudelijk onjuist is, worden aan dat antwoord geen scorepunten toegekend, of tenminste niet de scorepunten die met de vakinhoudelijke onjuistheid gemoeid zijn.

4 Het juiste antwoord op een meerkeuzevraag is de hoofdletter die behoort bij de juiste keuzemogelijkheid. Voor een juist antwoord op een meerkeuzevraag wordt het in het beoordelingsmodel vermelde aantal scorepunten toegekend. Voor elk ander antwoord worden geen scorepunten toegekend. Indien meer dan één antwoord gegeven is, worden eveneens geen scorepunten toegekend.

5 Een fout mag in de uitwerking van een vraag maar één keer worden aangerekend, tenzij daardoor de vraag aanzienlijk vereenvoudigd wordt en/of tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.

6 Een zelfde fout in de beantwoording van verschillende vragen moet steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.

7 Indien de examinator of de gecommitteerde meent dat in een examen of in het beoordelingsmodel bij dat examen een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof examen en beoordelingsmodel juist zijn. Hij kan de fout of onvolkomenheid mededelen aan het College voor Examens. Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het beoordelingsmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden.

8 Scorepunten worden toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.

9 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen.
Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur.
De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer.

NB Het aangeven van de onvolkomenheden op het werk en/of het noteren van de behaalde scores bij de vraag is toegestaan, maar niet verplicht.
Evenmin is er een standaardformulier voorgeschreven voor de vermelding van de scores van de kandidaten.
Het vermelden van het schoolexamencijfer is toegestaan, maar niet verplicht.
Binnen de ruimte die de regelgeving biedt, kunnen scholen afzonderlijk of in gezamenlijk overleg keuzes maken.

3 Vakspecifieke regel

Voor dit examen kunnen maximaal 50 scorepunten worden behaald.

Beschikbaar gesteld door Stichting Studiebegeleiding Leiden (SSL).
Voor alle eindexamens, zie www.alleexamens.nl. Voor de perfecte voorbereiding op je eindexamen, zie www.sslleiden.nl.

4 Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores

De mearkarfragen hawwe in gewicht van 1 skoarepunt.

Tekst 1 Yn de oanfal!

1 **B**

2 **maximumscore 2**
De provinsje moat de taalmacht / ekonomyske betsjutting / ekonomyske wearde fan it Frysk fersterkje / De provinsje moat de posysje fan it Frysk fersterkje.

Opmerking
As der mear as 11 wurden brûkt binne: 1 skoarepunt ôflûke.

3 **D**

4 **maximumscore 2**
Us taal / it Frysk ferdwynt (linkendewei).

Opmerking
As der mear as 6 wurden brûkt binne: 1 skoarepunt ôflûke.

5 **maximumscore 2**
“wêrby’t foar ... wurde moat.” (r. 34-36)

6 **A**

7 **C**

8 **maximumscore 2**
“Oeral yn ... yn kranten. (Gearkomsten dêr’t elk wolkom is).” (r. 76-80)
of
“Oeral yn … lykas leararen.” (r. 76-82)

9 **maximumscore 2**
- De ynfloed fan de agraryske sektor nimt ôf 1
- Der komme gjin nije wurden mear by / nije wurden wurde ymporteard út it Nederlânsk 1

Opmerking
As der mear as 17 wurden brûkt binne: 1 skoarepunt ôflûke.

Beschikbaar gesteld door Stichting Studiebegeleiding Leiden (SSL).
Voor alle eindexamens, zie www.alleexamens.nl. Voor de perfecte voorbereiding op je eindexamen, zie www.sslleiden.nl.

Vraag	Antwoord	Scores

10 **maximumscore 2**

- Gjin inkele taal is ûnmisber / elke taal is ynwikselber tsjin elke oare taal.
- Dat in (lytse) taal ferdwynt, is in natuerlik ferskynsel.
- It Frysk is al hiel fier opskood rjochting oare talen.
- In taal ûntjout him it bêste yn in isolemint.

per goed antwurd 1

11 **C**

12 **maximumscore 2**

- De wurkgroep wol ferplichtingen oplizze 1
- Tiemersma giet út fan in basis fan frijwillichheid / lit de minsken frij 1

13 **maximumscore 2**

"Mei 'Frysk is fun' komme wy der net." (r. 57-58)

14 **maximumscore 2**

It Oanfalsplan leit de klam tefolle op 'moatte'.

Opmerking
As der mear as 11 wurden brûkt binne: 1 skoarepunt ôflûke.

15 **C**

16 **maximumscore 2**

- (Dat wurdt net in 'brede' diskusje:) dêr komme allinne mar útsprutsen foar- en tsjinstanners op ôf 1
- t is ûndúdlik watst mei de útkomsten dwaan moatst 1

Opmerking
As der mear as 28 wurden brûkt binne: 1 skoarepunt ôflûke.

17 **B**

18 **E**

19 **maximumscore 2**

Ja. "De provinsje sil ... kultuer dwaande hâlde." (r. 19-23)

Opmerking
As allinne de motivaasje jûn is: 1 skoarepunt takenne. As de motivaasje ûntbrekt: gjin punten takenne.

Beschikbaar gesteld door Stichting Studiebegeleiding Leiden (SSL).
Voor alle eindexamens, zie www.alleexamens.nl. Voor de perfecte voorbereiding op je eindexamen, zie www.sslleiden.nl.

Vraag	Antwoord	Scores

20 **maximumscore 2**
- “En nee … grutte kâns!” (r. 212-215)
- “Je moatte … ôfdwaan wolle.” (r. 215-217)
- “Mar och … twongen houliken.” (r. 226-229)

per goed sitaat 1

21 **maximumscore 2**
Dat de bewenners fan Fryslân twongen wurde om it Frysk te brûken.

22 **maximumscore 2**
Ja: Tiemersma en Vellinga ha it mier oan regels en foarskriften.

Opmerking
As der mear as 17 wurden brûkt binne: 1 skoarepunt ôflûke.

Tekst 2 Geweld tsjin helpferlieners

23 **D**

24 **maximumscore 2**
It giet om ynsidinten en dochs is it in struktureel probleem.

25 **maximumscore 2**
Troch it maatskiplik fermidden dêr’tst ta heardest.

Opmerking
As der mear as 11 wurden brûkt binne: 1 skoarepunt ôflûke.

26 **maximumscore 2**
- Bern / groepen út sosjaal swakkere miljeus 1
- Jongerein ûnder ynfloed fan drank of drugs 1

Opmerking
As der mear as 17 wurden brûkt binne: 1 skoarepunt ôflûke.

27 **B**

28 **C**

29 **maximumscore 2**
- Strange ferfolging 1
- Prate (mei dieders) 1

Beschikbaar gesteld door Stichting Studiebegeleiding Leiden (SSL).
Voor alle eindexamens, zie www.alleexamens.nl. Voor de perfecte voorbereiding op je eindexamen, zie www.sslleiden.nl.

Vraag	Antwoord	Scores

Opmerking
As der mear as 11 wurden brûkt binne: 1 skoarepunt ôflûke.

30 **D**

31 **maximumscore 2**
- Alinea 7 1
- Dêrfoar wurdt it probleem mei (de oarsaken) beskreaun en dêrnei de oanpak 1

5 Inzenden scores

Voor dit examen hoeft u geen afnamegegevens aan Cito te verstrekken.

6 Bronvermeldingen

tekst 1	naar: de Moanne, december 2008
tekst 2	naar: Linda van der Nat, Friesch Dagblad, 7 februari 2009

Beschikbaar gesteld door Stichting Studiebegeleiding Leiden (SSL).
Voor alle eindexamens, zie www.alleexamens.nl. Voor de perfecte voorbereiding op je eindexamen, zie www.sslleiden.nl.